

Stad 73-27.

Processt(ukken) stad Enschede.

1625, 1626.

Pijlas

c(ontr)a

Coesvelt.

Folio 1.

Inventarium processus.

Anspraecke **Johann Pijlasses** vann ein bladt
tenn beijdenn t'sijdenn beschrevenn, gesig-
niert, in dorso mit litera A.

It(em) het verwin dess clegers denn 23-st(en)
maij 1625 tho prothocolle gebracht.

It(em) pandtverkopinge den 20-st(en) junij
gepassiert. It(em) aneicheninge den 4-d(en)
julij, geprothocolliert mit ein recess,
den 30-st(en) januarij 1626 tho boecke
gebracht, tho saemen vann twee bladt
groet, allent overgelacht, sub litera B.

It(em) extract de anno 1626 denn
24-st(en) aprilis geprothocolliert,
vann ein bladt groet, overgelacht
sub litera C.

It(em) ein kundtschap vann **Henderich Swie-
rinck**, groet vann ein bladt, waervan die
leste sijdt ten halven deele beschrevenn
wass, denn 12-st(en) junij 1626 geprotho-
colliert, hierbij komende sub litera D.

It(em) extractus prothocolli denn 30-st(en)
(octo)bris 1626 gerecessiert, groet vann
eine sijdt ende twee linien, behalven die
subscriptie ten principale beschreven, over-
gelacht sub litera E.

Folio 2.

Inventarium processus.

Folio 3.

Extractus prothocolli.

A(nn)o 1625, denn 28-st(en) mar-
tij geholdenn ein N(oot) gerichte.

Inn sittendenn gerichte erschenen **Johan
Pijlas** voer zich unnd van wegenn
der saemendenn erffg(enamen) za(lige) **Gerdtken
Micharius**, unnde secht wie dat sie zec-

kere pension wegenn **Anthonius Janssen van Schalckwijck** toe Utrecht sijnes gehadten erves Egbertinck van 100 daler capitaell summa acht jaren ten achtrenn sinnenn, wesshalven clegeren mit diesen stadt gerichte vann dreenn 14 daegen tot sess wecken tho, soe alst nae stadtrechte gebruicklichenn is, hebbe latenn beschlaenn alsoedaene 30 rijxdaler alss **Tonnis Janssen vann Schallinckwijck** offte sijne erffg(enamen) onder **Henderich van Coessfeldt**, *borger* binnen Entscheide, uthstaende hefft unnde hefft denn g(emelte) **Schallickwijck** daerup eine gerichtz werte bij einem **Herman Engelbertz** genandt den die *burger-meijsteren* daer toe gecommittiert up Uthrecht tho gesandt, waerup hem einenn bestemmedenn rechtz dach als huidenn [ahngestalt]

Folio 4.

angestalt, spreecken derwegenn cleger cum suis denn gecitierden ahn unnd seggenn, dat dieselve tho rechte sollen schuldich unnde geholdenn sijnn hem, clegerenn, tho contentierenn mit allenn uncost, hinder unnde schaden ad computum factis et fiendis ader entwedder dat soedaene gearrestierde pennong(en) executabel behoeren verclaert t' wordenn unnde sie daer niet ahn sollenn konnen verhaelenn, wijders toe versueckenn, sulches rechtens tot der heren kentenisse stellende.

Waerup gemelte **Schallickwijck** unnde sijne erffgenaemen nae rechtz behouden unnde banckes costume mit den stadtz diener ingeischet unnde niemandt vann dieselvenn gecompariert hebbenn, clegerenn versocht contumacie, unnde hoer per contumaciam daerup verwonnen, beholtlichen denn beclaegedenn hoere purge van 14 daege unbenaemen.

Praesentem extractum suo originali concordare attestor **Bernard[t] de Laer** manu propria scripsit et subs(cripsit).
{handtekening met 26}

Folio 5.

Anspraecke mit litera A.

Folio 6.

Extractus prothocolli.

Anno 1625, denn 23-st(en) maij.

Johann Pijlas doet sijnn verwin op die erffg(enaemen) vann za(lige) **Anthonio Janssen vonn Schallickwijck** luidt der anspraecke. Ende aldewijle nae behoerliche ineischinge niemandt gecompariert iss cleger contumaciam vergundt.

Anno 1625, denn 20-st(en) junij.

Johann Pijlas vercofft **Anthonij Janssens vonn Schalckwijckes** pandenn luidt der anspraecke.

Anno 1625, denn 4-d(en) julij.

Johann Pijlas doet aneicheninge ahn **Anthonij Janssens vonn Schallickwijckes** erffg(enaemen) pandenn luidt der anspraecke ende daerop erholdenne verwin.

Anno 1626, denn 30-st(en) januarij.

Inn sittendenn gerichte erschenen **Johan Pijlas**, verhaelende woe dat einer **Anthonius Janssenn vonn Schallickwijck** denn erffg(enaem) vann za(lige) **Gertijen Mijcha[-rijs]**

Folio 7.

Micharijs seeckere verschenen renthe op einen besiegeldenn renthe brieff vann 100 daler, spreekende vann achte jaerenn daerop verlopenne renthe unnd allen uncosten unnd schaeden daerop verlopenn schuldich sij, waervoer dieselve hem alle sijne guiderenn buiten unnd binnen verhiypotheziert, unnd ten onderpande gestalt hefft, aldewijle dann die gerichtenn jetziger tijdt buiten tenn plattenn lande durch ordonnantie hooger overicheit gesuspendiert sinnen unnde op het speciael hijpotheeck vermitz dien niet procedieren en kan. Is hie nootzaeckelick veroerzaeket op enige generale onderpande, alss op seeckere pennonge(n) staende onder **Henrich van Coessfeldt**, *borger* binnen Entscheide, tho procedierenn. Unnd hefft dieselven mit dem gerichte vann dreen vierthin daegen tot sess weeckenn nae stadtrechte

latenn beschlaenn, unnde den gemel-
ten **Schallickwijck** unnd sijnen erffg(enaemen) [op]

Folio 8.

op Utrecht eine gerichtz wete
tho gesandt, daerinne hem einenn
bestemmeden dach van rechte ahn
gestalt. Up welke pennonge cle-
ger verwin, pandtverkopinge, pandt-
eicheninge unnd vollenkomenne exe-
cutie erholdenn hebbe, alsoe dat hie
nhu executie versocht, umme sulche
penningen te hebbenn. Soe ist dat
g(emelte) **Henrich** pretendiert alsoe datt
g(emelte) **Schallickwijck** eine obligatie van
solche pennongen hie hem schuldich gege-
ven hebbe. Sustiniert dat wanneer
cleger hem dieselve tenn handenn
stellet, seij hie oerbiedich* hem solche
pennongen t' betaelenn. Angesehen dat
cleger sulchenn obligation uth handen
vann denn g(emelte) **Schallickwijck** offte
sijnenn erffg(enaemen), alss wonende binnen
Utrecht niet mogelijk sijnn kann.
Soe presentiert cleger daervoer
sijnn huiss unnd hoff, daer hie itziger
tijdt inne woendt, unnde voert alle
sijne guideren, bewechlichen unnd
unbewechlichenn, hebbende offte verkrij[-gende]

* = Oost-Ned.: bereid

Folio 9.

gende tho verhiypothezierenn. Woe
hie dieselven dann vermitz diesen
jegenwoerdichlich voer verhiypothe-
ziert unnd alsoe submittiert dat
alsoe feren gemelte **Schallickwijck**
oder iemandt tenn enigen tijden
sulchenn obligation muchten voer-
brengen, unnd **Henderich** offte iemandt
van den sijnen daermit anlangenn
mochte, daervoer gelavet genoemte
Pijlas unnd sijnn *huissfrouwe* inn
tho staen, unnd vann allenn inter-
esse unnd uncostenn gelavet tho unt-
havenn*, unnd frij tho holdenn, waer-
mit hie, cleger, secht reden unnd
rechtenn genoech gedaenn tho hebben.
Waerop die heren *burgermeijsteren*
hem pendinge unnd executie be-
horenn te vergunnen sulches rech-
tens tot die heren kentenisse stellende.

* = Oost-Ned.: ontheffen, bevrijden

Praesentes extractos prothocol-
li suo originali concordare at-
testor **Bernardt de Laer** manu

propria scripsit et subs(cripsit).
{handtekening met 26}

Litera B.

Folio 10.

Extractus prothocolli.

Anno 1626, denn ~~denn~~ 24-st(en) aprilis.

Inn sittendenn gerichte erschenenn
Griete, die *huissfrouwe* van **Henrich
vann Coessfeldt**, ende giff t' andt-
woerd op alsoedanen recess alss
Johan Pijlas den 30-st(en) januarij
1626 hefft prothocollieren laten,
dat sie dem cleger niet schuldich
en kenne all ehr ende bevoren cle-
ger oer soedaene schriffte alss hie,
Anthonio, voer diesenn gegeven
weder ten handen gestalt sall hebben,
omme daer uth tho sehenn wehme die
pennongen competieren mogenn.

Op die ontkenenisse vann **Griete**,
die *huissfrouwe* vann **Henrich vann
Coessfelt** tegens alsodanen protest,
alss **Johan Pijlas** denn 30-st(en) janua-
rij 1626 tho boecke gebracht, er-
schindt **Lodowich van Laer** uth last
desselvigenn ende secht kortlichenn
woe dat **Henrich vann Coessfeldt**
alsodane pennong(en) van **Anthonio Jan-
sen** iss onderhebbende, luidt dessel[-ven soe]

Folio 11.

vonn soe judiciele, alss extra-judicie-
le solvest gedaene bekentenisse, ende
alsoe dieselvige voer diesen gericht-
lichen daerop geprocediert ende mit
doergaenden rechte, sunder enige
tegenspraecke van schuldt offte un-
schuldt dieselve ingewonnen, oick
daerbovens gerichtliche cautie
gepresentiert. Voer allen daervan
komende lastenn, t' willenn interce-
dieren, alsoe dat beclachte int
geringeste gien reden hebbe omme
alsoedanen tellonge van pennongen,
soe **Pijlas** mit rechte ingewonnen
tho remorieren*. Versocht oversolx
alnoch wegen sijnes principalenn,
dat hem alsolche voer diesen ver-
sochte executie moge gestaedet wor-
den, mit eisch van costenn, t' welcke
men tot discretie der *borgerm(eijstere)n*

* = vertragen, tegenhouden

will gestalt hebbenn.

Greete, die *huissfrouwe* van **Henrich van Coessfeldt**, versocht den tijdt vann achte daege.

Praesentem copiam suo originali concordare attestor **Bernardt de Laer** manu propria scripsit et subs(cripsit).
{handtekening met 26}

Litera C.

Folio 12.

Extractus prothocolli.

Anno 1626, denn 12-(en) junij.

Inn sittendenn gerichte erschenenn **Johann Pijlas** ende spreckt ahn **Henrich Swierinck**, *stadt dienaer*, omme eine kundtschap der waerheit bij ehede unnde sielenn zalicheit tho verklaerenn, wess hem vann naefolgendenn interrogatorien bewust ende kundich sij, ende daer deposant hierinne enige verweigeringe dede, wolde producent niet lijdenn omme die poena van 25 golden realen baven schaeden tho rechte. Eirstlich getuich sijnn olderdoem aff tho fraegenn. Thom 2-(en) offte hie, deposant, mitt producent niet ten huise van **Henrich van Coessfeldt** gewest omme aldaer panden tho haelenn, gewest sij. Thom 3-(en) offte doemaels die *huissfrouwe* vann **Henrich van Coessfelt** niet en sachte sie wolde giene pande folgenn latenn ehr ende bevoer hie producent oer die handtschriefften tenn [handen]

Folio 13.

handenn gestalt hadde, soe sie **Anthonio Janssen** gegevenn hadde. Hiervan die waerheit tho verklaren omme Godt ende recht bij poena voers(chreven).

Op anspraecke voers(chreven) bedaeget ende flijtich geexaminert **Henrich Swierinck**, *stadt dienaer*, tuiget op den 1-(en) art(ike)l ombtrindt 27 jaren oldt t' sijnn. Denn 2-(en) art(ike)l wahr. Den 3-(en) art(ike)l dorch uth wahr,

schluitet daermit sijnn getuichnisse,
incontenti* juravit.

* = op staande voet; niet beheersend

Praesentem extractum suo
originali concordare attestor
Bernardt de Laer manu propria
scripsit et subs(cripsit).

Litera D.

Folio 14.

Extractus prothocolli.

Anno 1626, denn 30-(en) (octo)bris.

Erschenen **Johan Pijlas** onss tho erken-
nenn gevende, woe dat hie well
mochte sehenn, dat den *stadtz die-
naer* hem mochte vergunstiget wor-
denn, omme noch avermaels **Henrich
vann Coessfelt** tot vermijdinge van
costenn tho advertierenn ende ahn
tho seggenn, offte hie denn cleger
mit willen wolde contentieren
oder niet, sunst solde hie veroerzaec-
ket sijnn denn angefangenen pro-
cess op cost van ongelijck ter be-
lehringe tho schickenn. Waerop die-
selvige denn *dienaer* ter andt-
woerdt gegevenn, daer mochte op
gaenn wat daer wolde, hie kende
daer niemandt niet vann, ehr
ende bevoer hie sijne handt die hie
daervan gegevenn hefft, eirst we-
deromme hadde offte saege.

Waerop **Johan Pijlas** versocht datt
die proceduire vann *borgerm(eijstere)n* [moge]

Folio 15.

moge opgesocht ende volgens ter belehron-
ge tho schickenn nae behorenn.

Praesentem extractum suo origi-
nali concordare attestor **Ber-
nardt de Laer** manu propria
scripsit et subs(cripsit).

Litera E.

Folio 16.

Gesien die proceduere doer **Johan Pilass**
voer sick ende die sambtlicke erffgenaemen
zaligen **Gertien Micharijss** klegeren met dreij
voergaende arresten up dertig ricksdaler
onder **Henrick van Coessfelt** staende ende met

erfolgede citatie tegens den geenen, so die arresteerde penningen to quamen, to weeten **Tonies Jansen van Schalwijck**, beklagten, geïnstituert # met foerderinge van achte jaeren renten van hundert daler capitall, # , vortz het erholdene verwin in contumaciam gedachten **Schalwijcks**, als ock pantverkoepinge ende aneichninge, neffens fernere handelinge, waerbij dieselve kleger wijder versocht executie tegens gemelten **Henrick van Coessfelt**, ende dewile dieselve voergeevet, dat he an gedachten **Tonnijes Jansen** aver die gearresteerde penninge eene obligatie hebbe gegeven, d' welcke hem, kleger, erst weder ter handen stellen solle, er he, **Henrick van Coessfelt**, penninge uthkeren wolle. So hefft voerbenoembde kleger, avermetz he dieselve obligatie uth handen sijnes debitoren tot Utrecht residerende, niet bekommen konde onder sijnes hueses ende hoves, vorts aller ander guederen, speciall respective ende generael is onderpandinge, beloebet geroerten **Henrick van Coessfelt** t' befrijen van alle ansprake, so hem ankommen mogte wegen die penninge, d' welcke he anklegeren werdt tellen. Waertegens an sijden **Henrick van Coessfelts** tot verscheidenen reissen daerbij persistert is worden geene betaelinghe an klegere **Pijlass** offte sijnen consorten t' doen, so lange hem sijne obligatie niet weder ten handen gestelt were. Alle recessen luedt bijgefoegeden inventarijss wel eerstelijck

Folio 17.

gevisiteert, doerleesen ende met flijte gepondeert*, erkennen *borgemeistere*, schepenen ende raedt der stat Enschede, met togetrockenen advijss ondergeschrevenen rechtspromoveerden ten anschouw der hilliger justitien voer recht, avermetz die angetogene rente brieff van hundert daler bij deesen process niet werdt befunden, dat daromme kleger sall gehalten sijn bij sittenden gerichte oder sunst up den achsten dag na publicatie deeses te exhiberen sijnen beroemden rente brieff, als ock den gicht*, dat die citatie **Antonio Jansen van Schalwijck** to rechte insinuert is worden, ende endtlick bij eede to verklaren, dat van die acht angetoegene jaeren hem die gebohrlicke pension # van denselven brieve van hundert daler # resteret, oder dat sijn ansprake tegens **Antonium Schalwijck** uprecht ende warhafftig is, conform der nijer reformatien, titulo van contumacie. 't Welck gepraestert sijnde, wert **Henrick van Coessfelt** uperlegt tegens die van klege-

* = overwegen

* = wettelijke overdracht

ren gepraesteerde cautie, sodane achtjarige
 rente van hondert daler capitael, sambt
 den tegens **Schalwijck** conform der refor-
 matien angewendeten kosten to betaelen
 oder daervoer executie t' lijden, allent
 tot minderinge sijner schult an gedachten
Schalwijck, bij manqueringe averst van
 voerigen soll **Henrick van Coessfelt** metz
 deesen geabsolvert sijn ende blijven, die
 kosten tuschen klegere ende **Henrick van
 Coessfelt** gedaen omme redenen in allen
 gefalle compenserende etc.

In praesenti causa et casu aliorum
 iudicio salvo, sic decidendum censeo.

Herm(an) Huesken. I.U.D. (Iuris utriusque doctor)

Folio 18.

Johann Pijlas bedancket sich der sen-
 tentie, versoeckende copiam.

Folio 19.

Sententia.

personen:

Coesvelt,	o,
Coessfeldt, Gre/iete van/n, x Henrich,	10,11,12,
Coessfel(d)t, Henrich/k/en/ Henderich van/n, * ± 1571; + < 1641, brouwer/borger, x2: 1610 x Margaretha/	
Gre/iete Dullebotter, * ± 1585; + < 1668,	3,7,8,9,10,12,14,16,17,
Engelbertz, Herman,	3,
Huesken, Hermen, I.U.D.,	17,
Jansen, Anthonio,	10,
Jansen van Schalwijck/s, Tonies/Tonnijes/Antonio,	16,17,
Jansens vann Schalckwijckes, Anthonij,	6,
Janssen van Schalckwijck toe Meecht, Anthonius/Tonnis,	3,
Janssen/n/s vann/vonn Schallickwijck/es, Anthoni/j/o/us/Tonnis,	3,6,10,13,
Laer, Bernardt de,	4,9,11,13,15,
Laer, Lodowich van,	10,
Micharijss, Gertien, +,	16,
Mi(j)chari/j/us, Gerdtken/Gertijen, +,	3,6,7,
Pijlas,	o,
Pijlas/z, Johan/n,	3,6,9,10,11,12,14,16,18,
Pijlasses, Johann,	1,
Pilass, Johan,	16,

Schal(li)ckwijck, Antonius/Tonnis,	3,4,7,8,9,
Schalwijck, Antonium,	17,
Swierinck, Hen(de)rich, stadt dienaer,	1,12,13,

plaatsen:

Egbertinck, erve,	3,
Enschede,	o,17,
Entscheide,	3,7,
Ut(h)recht,	3,8,16,